

Motion till riksdagen 2023/24:2068

av **Mattias Eriksson Falk m.fl. (SD)**

Skogspolitik med helhetssyn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att behålla och utveckla den svenska modellen för skogsbruk med brukande och vardagshänsyn och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skogsstyrelsen ska vara den myndighet och skogsvårdslagen den lagstiftning som reglerar skogsbruk i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pågående markanvändning på produktiv skogsmark alltid ska anses vara skogsbruk tills annat eventuellt beslutats i det enskilda fallet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte öka andelen totalskyddad skog och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta hänsyn till att Sverige har en hög andel privatägd skog och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte underteckna internationella dokument utan att först genomföra genomgripande konsekvensanalyser och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte minska arealen enskilt ägd produktionsskog och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kontinuitetsskogsbruk och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte minska Sveaskogs skogsinnehav och att använda en del av Sveaskogs marker för att fortsätta att utveckla metoder för vardagshänsyn och för att utreda förutsättningarna för kontinuitetsskogsbruk, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de av statens skogar som undantas från skogsbruk till sin stora majoritet ska vara de som redan ägs av Naturvårdsverket och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla den svenska bioekonomin som ett sätt att tillvarata resurser och minska Sveriges nettoutsläpp av koldioxid och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att mer forskningsresurser omfördelas till aktiv skogsskötsel och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skogsstyrelsens förslag till metoder för att öka produktionsförmågan och kolinlagringen i de svenska skogarna enligt rapporten Skogsskötsel med nya möjligheter bör utgöra en grund för svensk skogspolitik och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stimulera byggande i trämaterial och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att toleransgränser för begränsningar utan ersättning i samband med avverkning ska vara betydligt lägre än i dag för enskilda skogsägare och aldrig över 5 procent av hela åtgärdens värde och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndigheter ska stödja och värna ett utvecklat och lönsamt skogsbruk samt att detta främjandeuppdrag bör uttryckas tydligt i Skogsstyrelsens, länsstyrelsernas och Naturvårdsverkets direktiv inkluderat regleringsbrev, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjliggörande och åläggande för myndigheter att ingripa i skyddade områden när skadegörare eller brand hotar att spridas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om snabbare handläggning av frågor kring skogsskötsel, med en normal handläggningstid på två veckor för avverkningsanmälan, och snabbhantering av anmälningar av mindre avverkningstrakter när maskiner finns i närheten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte publicera avverkningsanmälningar om ägaren inte önskar det, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla kolbottnar inte bör behöva skyddas och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ifall det generella förbudet mot skogsdikning i södra Sverige kan ersättas med tillståndsplikt eller förenklat dispensförfarande och att Skogsstyrelsen eller länsstyrelsen ska medge sådant om inte hinder föreligger, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla dispens för effektiv markavvattning, exempelvis genom samråd vid dikesrensningar av äldre befintliga diken, och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återvätning av torvmark bevuxen med skog inte ska genomföras förrän bättre forskningsresultat föreligger som tar hänsyn till effekten på kolbalansen av skogstillväxten och det växande virkeslagret på berörd marktyp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydligt kortare handläggningstid för omföring till skogsmark och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rådgivning och andra åtgärder för att öka röjningen med syftet att öka gagnvirkesproduktionen och tillgängliggöra mer virke för en utvecklad bioekonomi och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skogskontot och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte öka totalarealen skyddad skog och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om internationella jämförelser rörande skyddad skog och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydligare skilja på skogspolitiken gentemot statligt ägda skogar respektive privatägda skogar och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att enskilda markägare inte ska omfattas av grön infrastruktur och det som i övrigt anförs i motionen om grön infrastruktur och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anpassa andelen skyddad mark av olika naturtyper efter naturtypens totala areal och förekomst av akut hotade arter och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer fokus behöver läggas på bevarande och skötsel av vissa ovanliga naturtyper där den biologiska mångfalden ofta är hög och där allvarligt hotade arter ofta återfinns, såsom äldre typer av brukad jordbruksmark och övergångszoner mellan jordbruksmark och skog, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åtgärder för naturskydd från statens och myndigheters sida i första hand ska fokuseras på marker med konstaterad förekomst av de allra mest sällsynta arterna och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arterna i rödlistans olika klasser och de senares definitioner behöver ses över för att skapa ett rimligare förhållande mellan antalet arter som faktiskt dött ut i Sverige och arter som klassas som hotade i olika grad, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att restriktioner beträffande brukande av skog utöver vad som är tydligt fastlagt i lag alltid och omgående ska åtföljas av ersättning och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätt till överläggning, förenklad rättslig prövning och möjlighet att överklaga för markägare vars markanvändning begränsas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vardagshänsyn och naturvårdande skötsel och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa eller omarbeta systemet med nyckelbiotoper och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör ta en aktiv roll i att få parterna, inklusive Skogsstyrelsen och andra berörda myndigheter, skogsägare, skogsindustrieföretag och certifieringsorganisationer, att enas kring ett

- effektivare och mer rättssäkert system kopplat till skogsskötselcertifieringen för att värna arter i artrika småområden och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att databasen över nyckelbiotoper bör analyseras för att studera hur rättssäkerheten har hanterats och tillkännager detta för regeringen.
 41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att frivilliga naturvårdsavtal bör prioriteras framför bildandet av skyddade områden där skogsbruk helt hindras och tillkännager detta för regeringen.
 42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att markägare som utför naturvårdande skogsskötsel efter avtal ska få skälig inkomst för detta och tillkännager detta för regeringen.
 43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utopiska mål behöver arbetas bort ur miljö kvalitetsmålen så att kvarstående mål är möjliga och rimliga att nå och tillkännager detta för regeringen.
 44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska lägga betydligt mer av de medel som i dag läggs på undantagande av vanligt förekommande skogstyper från skogsbruk på att värna övergångsformer mellan skogs- och jordbruksmark och andra ofta artrika och ovanliga skogstyper och tillkännager detta för regeringen.
 45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skogspolitiken ska förbli en nationell angelägenhet och tillkännager detta för regeringen.
 46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bevara den svenska modellen för skogsbruk inom ramen för EU-samarbetet och tillkännager detta för regeringen.
 47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att harmonisera definitionerna för skyddad skog med andra länder inom EU och tillkännager detta för regeringen.
 48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i kontakter med EU måste framhålla det faktum att skogen i Sverige och Finland i hög utsträckning ägs av enskilda och att detta måste innebära hänsyn till äganderätten för att upprätthålla en hög motivation hos ägarna och tillkännager detta för regeringen.
 49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om LULUCF och tillkännager detta för regeringen.
 50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om EU-direktivens implementering och tillämpning och tillkännager detta för regeringen.
 51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att inte godkänna EU:s taxonomi för hållbara investeringar om inte skogsbruk så som det bedrivs i Sverige accepteras som en hållbar näring och tillkännager detta för regeringen.
 52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att specialister inom myndigheter som arbetar med areella näringar bör ha tillräcklig och adekvat utbildning i dessa näringar och tillkännager detta för regeringen.
 53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möta behovet av utbildade specialister i skogssektorn inom SLU samt lokalisering av SLU:s mer praktiska utbildningar och tillkännager detta för regeringen.
 54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av kontinuitet i skoglig statistik och tillkännager detta för regeringen.

Inledning

Skogen har alltid varit viktig för Sverige och dess folk. När de första människorna kom till Sverige efter istidens slut, bestod landet huvudsakligen av gles bevuxen tundra och många av de första träd som spred sig när klimatet blev varmare, blev till bränsle, verktyg och bostäder. Den skog som sedan växte till fylldes sakta med invandrade djur och växter från söder och från nordost – arter som redan tidigare klarat att återinvandra efter en lång rad istider och som nu återvände ännu en gång. När jordbruket efter flera tusen år infördes bidrog människan till den här återinvandringen eftersom vilda djur och växter följde med importen av tamdjur och odlingsmaterial. Betesbruket infördes tidigt och kom över årtusendena att tunna ut skogen till den grad att stora delar av landet fick återplanteras med skog runt sekelskiftet 1800–1900. Sålunda har skog och människa påverkat varandra i vårt land ända sedan de första träden etablerade sig efter istiden.

Våra skogar består som ett resultat av istider och andra klimatväxlingar av arter med en anmärkningsvärd förmåga att sprida sig över stora avstånd. Någon lång kontinuitet i den bemärkelse som gäller i tropiska skogar har aldrig varit möjlig på våra breddgrader. Därför är våra skogar också betydligt motståndskraftigare mot förändringar och mer anpassningsbara vid ändrade förhållanden. Mer än två tredjedelar av Sveriges yta består av skog och skogen har stor betydelse för landets ekonomi, sysselsättning, friluftsliv, turism, kulturarv och biologiska mångfald. Skogsbruket är en av våra viktigaste näringar och tillsammans med tillhörande industri är den Sveriges största industriella arbetsgivare utanför storstäderna och i ett lite vidare perspektiv knyter skogsnäringarna ihop hela landet.

Skogsbruket skapar sysselsättning över hela Sverige och är en viktig inkomstkälla för väldigt många jordbrukare. Skogsbruket bidrar därför till att upprätthålla ett lönsamt jordbruk med inhemsk matproduktion och de för artskyddet och turismen livsviktiga öppna jordbrukslandskapen. Målet med skogspolitiken måste vara att Sveriges skogar ska skötas så att såväl ekonomiska och miljömässiga som sociala mål tillgodoses. Detta är vad vi menar med en skogspolitik med helhetssyn.

Behåll och utveckla den svenska modellen för skogsbruk med brukande och vardagshänsyn

Sveriges skogar ägs till övervägande del av enskilda ägare. Därefter följer aktiebolag och offentligt ägda skogar. Under dessa former har vårt skogsbruk utvecklats till ett av världens bästa i en lång rad avseenden och vår skogspolitik måste bygga på respekt för det privata ägandets villkor. Den svenska modellen för skogsskötsel, där det på samma marker bedrivs både skogsbruk och naturvård, har utvecklats mycket sedan nuvarande skogsvårdslag stiftades 1993 och tillämpningen har lett till mycket positiva resultat. Som exempel kan nämnas att såväl antalet äldre träd som mängden död ved, vilket är viktigt för många arter, har ökat under perioden. Denna skogsskötselmodell bör även fortsättningsvis utgöra fundamentet för vårt skogsbruk. Inte minst bör man bevara ägandets decentraliserade struktur, vilket på ett naturligt sätt bidrar till mångfald i skogens brukande.

Huvudprincipen för svenskt skogsbruk bör vara att tillämpa skogsbruk med vardagshänsyn på den helt övervägande delen av skogsmarken, men med möjlighet att införa

ökat skydd på vissa marker. Detta kan exempelvis vara skötselavtal med markägare, och på motsvarande sätt att driva mer intensiv odling på andra marker. Totalt undantagande från skogsbruk genom myndighetsbeslut ska i första hand ske på statligt ägd mark, men även här bör detta göras med stor återhållsamhet. Staten äger framförallt skog i Norrlands inland. Om arealen skyddad skog ökar kraftigt i detta område, kommer det att drabba industrier och därigenom avsättningen av virke för enskilda skogsägare.

Skogsstyrelsen, skogsvårdslagen och pågående markanvändning

Det är inte rimligt och inte effektivt för samhället att en skogsbrukare ska kontaktas av olika myndigheter beträffande sin skogsskötsel eller behöva kontakta flera myndigheter för beslut om olika åtgärder. Inte heller ska normal skogsskötsel, inklusive avverkning, regleras i fler lagar än nödvändigt. Därför ska Skogsstyrelsen vara den myndighet och skogsvårdslagen den lagstiftning som reglerar skogsbruk i Sverige. Vidare ska pågående markanvändning på produktiv skogsmark alltid anses vara skogsbruk om inte annat beslutas i det enskilda fallet och i sådant fall bara efter hörande av markägaren samt med dennes rätt att överklaga beslutet.

Vardagshänsyn eller ständigt ökad andel totalskyddad skog

Regering och riksdag har under mycket lång tid samverkat med skogsägare för att utveckla en av världens absolut mest framgångsrika modeller för uthållig skogsskötsel. Under 1800-talet skedde detta huvudsakligen genom hushållningssällskapen, efter 1905 genom skogsvårdsstyrelserna. Modellen bygger på samtidigt brukande och bevarande av artrikedomen i skogen. Under senare år har, under tryck från internationella och inhemska rörelser, den här modellen ifrågasatts. Med hänvisning till olika internationella överenskommelser har det i årtal hävdats att Sverige har alldeles för lite totalskyddade skogar. Här förtjänar att påpekas att Sverige regelmässigt rapporterar arealen skogar på ett sätt som avviker kraftigt från andra länder till vår skogsskötsels nackdel, men också att kraven på att skogar ska vara totalt skyddade sällan eller aldrig återfinns i de överenskommelser man hänvisar till. LRF har nu förtjänstfullt visat att andelen skyddad skog i Sverige är flerfaldigt högre än exempelvis Naturvårdsverket länge hävdade, om man mäter den på liknande sätt som exempelvis Tyskland. Det här är en viktig fråga. Om mer skogar skyddas helt från brukande, kommer intensiteten i brukandet att öka i de övriga skogarna.

Vi är övertygade om att det är fel väg att gå. Ett hänsynsfullt brukande innebär att all vår skog, från Skåne till Lappland, blir tillgänglig för en stor artrikedom. En uppdelning i intensivt brukade respektive totalskyddade skogar är knappast bättre. Om man därtill lägger att över hälften av våra skogar är enskilt ägda, inser man snabbt att vissa ägare kan förlora rätten att bruka stora delar av sin skog om systemet med hög andel totalskyddade skogar tillämpas. Detta är orimligt av en lång rad skäl där äganderätt, likhet inför lagen, sysselsättning, tillgång till industriråvara för hållbara produkter och

brukade landskap bara är några. Att från statens sida ”köpa loss” enorma mängder skog vore statsfinansiellt oansvarigt och av tvivelaktig nytta ur ett miljöperspektiv.

För att den svenska modellen för skogsbruk ska fungera, måste skogsägarna ha förtroende för myndigheterna och myndigheterna för skogsägarna. Men måste beakta att det kan vara ett betydande ingrepp i den enskildes situation när myndigheter dikterar villkoren för skogens förvaltning. I värsta fall kan det ekonomiska värdet från generationers ansträngningar gå om intet.

Sverige och Finland har mycket stor andel privatägd skog. Detta innebär för våra länder stora fördelar, men också att statens inflytande bör skötas på ett mindre detaljstyrande sätt än i länder med övervägande offentligägda skogar. Sverige måste i internationella förhandlingar kring naturskydd framhålla och försvara detta faktum, i synnerhet gentemot EU-kommissionen.

Sverige ska inte underteckna internationella dokument utan att ordentliga konsekvensanalyser för skogsbruket presenterats. Detta gjordes inte för Nagoyaavtalet, men andra länder tycks ha varit mer vakna, för avtalet är skrivet på så sätt att det knappast kan binda Sverige till ökad andel totalskyddad skog. Mycket av det tryck som hävdas komma från internationella avtal beträffande ökat undantagande från brukande av svensk skog, kommer i själva verket från aktörer inom Sverigesvenska grupperingar, inklusive statstjänstemän. Detta avspeglar sig senast i skogsutredningens förslag om ett enormt reservat av fjällnära skogar.

Från Sverigedemokraternas sida vill vi skapa en skogspolitik som är inriktad på att försvara och utveckla den svenska modellen både här hemma och i internationella processer. Vi anser att detta ligger i både nationens och den enskilde skogsägarens intresse.

Minska inte arealen enskilt ägd produktionsskog

Den enskilt ägda skogen utgör grunden för det svenska skogsbruket och har mycket stor betydelse för sysselsättning och boende på landsbygden. Därför bör enskilt ägd skogsmark inte köpas eller på annat sätt överföras till bolagsägd skog vare sig genom vanlig försäljning eller som kompensation för arealer avsatta för skyddsändamål. Om så sker ska det vara inom ramen för frivilliga överenskommelser.

Dessutom bör enskilt ägd skogsmark inte få köpas eller på annat sätt överföras till statlig ägo för naturskydd utan att motsvarande skog i samma eller närliggande kommun överförs från naturskydd till enskilt ägd produktionsskog. Vidare ska undantagande av skog från brukande genom myndighetsbeslut i första hand ske på redan tidigare statligt ägd mark. Den totala arealen skyddad skog, det vill säga skog undantagen från skogsbruk, behöver inte ökas mer. I den mån specifika områden behöver undantas från skogsbruk bör detta motiveras med att akut hotade arter behöver detta skydd. I sådant fall ska motsvarande areal tidigare skyddad skog, men som bedöms mindre effektivt bidra till artskyddet, återföras till produktion.

Kontinuitetsskogsbruk

Det hävdas ofta i debatten, att ett alternativ till kalhyggesbruk skulle vara kontinuitetsskogsbruk, där blott enskilda eller små grupper av träd avverkas, varefter andra träd växer upp i deras ställe. Genom att vissa tidningar ensidigt har låtit denna modells förespråkare komma till tals mer eller mindre oemotsagda, har många letts att tro att detta är ett möjligt alternativ över hela Sveriges skogsareal.

Kontinuitetsskogsbruk, låt vara i en mindre utvecklad form, var en mycket vanlig metod för skogsbruk i Sverige fram till mitten av 1900-talet. Metoden resulterade i alltmer uttunnade skogar och från mitten av 1800-talet fördes en livlig debatt mellan dess förespråkare och dess motståndare. När riksskogstaxeringar påbörjades i mitten av 1920-talet blev det möjligt att mäta utvecklingen beträffande växande virkesförråd och tillväxt och den var tydligt negativ. De små träden kunde inte fullt ut ta de avverkade stora trädens plats och skogarna föröddes långsamt. Virkesförråd och tillväxt hotade att minska. Inför hotet att virkesproduktionen inte skulle kunna upprätthållas, gjordes metoder som byggde på avverkning av enstaka träd eller grupper av dem därför i praktiken olagliga i och med 1948 års skogsvårdslag. Beslutet hade således föregåtts av nära hundra års debatt och torde vara ett av Sveriges allra mest välunderbyggda politiska beslut genom tiderna.

Skogsvårdslagen har efter 1993 mjukats upp och det är idag möjligt för den som så önskar att avverka enskilda eller grupper av träd, förutsatt att skogsbrukaren ser till att ett någorlunda godtagbart antal små träd lyckas utvecklas. Såväl lönsamhet som långsiktig tillväxt är med den här metoden starkt ifrågasatta, varför intresset för den på senare tid i första hand visats från kommuner som söker metoder för att sköta rekreationsområden.

Att nu återföra stora arealer från trakthyggesbruk till kontinuitetsskogsbruk skulle ta tiotals år att genomföra och det förefaller otroligt att det skulle gå att upprätthålla avverkningsnivåerna under tiden. Konsekvenserna skulle bli mycket allvarliga för vår skogsindustri och sannolikt även för landets skogstillstånd.

Att hävda att kontinuitetsskogsbruk över hela Sveriges skogsareal skulle kunna ersätta trakthyggesbruk med en tillnärmelsevis bibehållen avverkning, tillväxt och lönsamhet saknar varje grund av vetenskaplig underbyggnad. Det är i sammanhanget värt att understryka att vid slutavverkning idag, lämnas enstaka och grupper av träd från den skog som avverkas. Över tid kommer detta att öka andelen träd av olika åldrar i de enskilda skogsbestånden. Till priset av något sänkt tillväxt och avverkningsvolym kommer vi på detta sätt att få ökad variation och biodiversitet på ett betydligt mer kostnadseffektivt sätt än med en storskalig övergång till kontinuitetsskogsbruk.

Sveaskog

Det hävdas från vissa håll att statens marker i mycket högre grad än idag bör tas i anspråk för totalskydd av skog. Sverigedemokraterna instämmer i att om en viss typ av skog behöver skyddas för att rädda en akut hotad art, så bör alternativet att skydda redan statligt ägd mark föredras framför att ta enskilt ägd skog ur brukande. Eftersom inga arter eller på sin höjd någon enstaka art dött ut i Sveriges barrskogsbälte under mycket lång tid, är behovet av ytterligare skyddad skog mycket litet.

Vad vi istället vill framhålla, är statliga Sveaskogs funktion för att utveckla skogsbruket. När traktthyggesbruket på sin tid infördes i stor skala i Sverige var det på statsskogarna som metoden utvecklades. Sveaskog har också under de senaste 40 åren utvecklat mängder av metoder för vardagshänsyn i skogsbruket. När nu trycket på staten ökat att införa vad man kallar kontinuitetsskogsbruk, är det rimligt att det först visas på statlig mark under vilka förutsättningar metoden faktiskt fungerar. Sveaskog har fyra försöksområden för detta idag, ett antal som man planerar att utöka med de fem mest publika ekoparkerna. Sverigedemokraterna anser att det är fel att sköta en hel ekopark med kontinuitetsskogsbruk då det försvårar jämförelser, men stöder i övrigt Sveaskogs planer.

Sverigedemokraterna anser sammanfattningsvis att Sveaskog ska bruka och sköta sina skogar väl och att nya skogsbruksmetoder ska utvecklas på delar av innehavet. Sverigedemokraterna motsätter sig att staten ska sälja ut Sveaskog. I den mån ytterligare skog ska undantas från brukande bör detta i första hand avse statlig mark, men då bör motsvarande arealer där nyttan av nuvarande skydd är lägre, återföras till brukande.

Det nuvarande Sveaskog bildades 1999 efter ett antal märkliga turer som inleddes med att dåvarande affärsverket Domänverket ombildades till aktiebolag 1992, varvid nästan all produktiv skogsmark fördes över till det nybildade Domän AB, som var tänkt att åtminstone delvis säljas ut. Domänverkets fastigheter hade dessförinnan delats in i kommersiella och icke-kommersiella, där de senare var sådana fastigheter som av olika skäl borde vara kvar i statlig ägo. Till dessa räknades kulturhistoriskt intressanta fastigheter, mark som nyttjas av rennäringen och mark av särskilt intresse för natur, kultur och friluftsliv. Dessa fastigheter skulle behållas av staten och förvaltas i myndighetsform, huvudsakligen genom Fastighetsverket. 1998 beslöt så riksdagen att återförvärva så mycket som möjligt av de skogar som via Domän AB delvis hade sålts ut. Detta genomfördes genom att bilda Sveaskog, föra över 900 000 ha skog från det som nu blivit Assi Domän AB samt betala för detta med statens aktier i Assi Domän AB. Med början 2001 köpte sedan staten tillbaka aktierna i Assi Domän.

Alla dessa turer torde ha varit mycket dyra för skattebetalarna, och Sverigedemokraterna motsätter sig att man nu gör stora förändringar av Sveaskogs innehav, åtminstone utan att synnerligen noggranna konsekvensanalyser genomförs. Istället bör Sveaskog användas för att i första hand driva kommersiellt skogsbruk och därvidlag utveckla metoderna för vardagshänsyn i skogsbruket.

Statens skogar undantagna från skogsbruk ska till sin stora majoritet vara de som redan ägs av Naturvårdsverket och Fastighetsverket. När man nu från vissa håll talar om att Sveaskogs skogar ska undantas från skötsel, bör man hålla i minnet inte bara att en stor del redan är undantagna från skötsel, utan också att de mest skyddsvärda skogarna redan tidigare överförts till Naturvårdsverket och Fastighetsverket. Statens fastighetsverk förvaltar omkring hälften av de statligt ägda områdesskyddade skogsmarkerna.

Medan Fastighetsverkets skogar i huvudsak ska ha andra syften än aktivt skogsbruk så ska Sveaskogs skogar i huvudsak nyttjas till virkesproduktion och för att utveckla nya metoder för skogsbruk.

Bioekonomin – värna och utveckla Sveriges unika möjligheter att vara ledande i förnybar produktion

Vi lever i en tid där behovet ökar av att förskjuta ekonomin i riktning från nyttjandet av ändliga resurser och mot ökat användande av förnybara resurser. Sverige är i detta avseende lyckligt lottat, med fortfarande relativt låg befolkning, stora vattenkraft-tillgångar och mycket stora arealer välskött skog. Skogen kan leverera dels klassiska träprodukter såsom fasta bränslen, byggnader, möbler och papper, dels råvaran till nya produkter såsom textilier och plaster. En skogsindustri i absolut världsklass utgör ett viktigt fundament för den svenska ekonomin och är därmed en nationell angelägenhet. Utan en lönsam skogsindustri är dessutom lönsam skogsskötsel med alla dess positiva effekter på landsbygd, artrikedom, turism och skydd mot skogsbränder och andra katastrofer omöjlig.

Inom ramen för det som brukar kallas bioekonomi finns en stor potential för ökat utnyttjande av skogens möjligheter, vilket kan generera tiotusentals nya icke skattefinansierade jobb, exportintäkter och dessutom förnybar energi. Sverige har en fantastisk resurs i form av kunskap och erfarenhet inom skogsbruk och vidareförädling av skogsprodukter. Staten måste bidra till att upprätthålla och vidareutveckla detta. Textilier är bara ett exempel på en produkt som över stora delar av världen leder till vattenbrist, föroreningar och koldioxidutsläpp, men som delvis kan ersättas av skogsbaserade material.

Även om bioekonomi är ett ord som börjat användas mycket under de senaste åren, så är det absolut inte en ny företeelse. I Sverige har skogsbruket under mycket lång tid varit ett av samhällets ekonomiska fundament. Det nya är de internationella ambitioner som nu finns att öka bredden av de produkter som tillverkas av förnybara material, inte minst virke. Det finns mycket goda skäl för Sverige att vara ledande i den här utvecklingen, oavsett om det ses ur klimat-, miljö-, landsbygdsutvecklings- eller national-ekonomiskt perspektiv.

Vad gäller Sveriges nettoutsläpp av växthusgaser bidrar aktiv skogsskötsel till att Sverige har relativt stor andel unga skogar, vilka har ett stort nettoupptag av koldioxid. Kol lagras dessutom i de produkter vi tillverkar av skogarnas virke. Dessutom ersätter produkterna från skogen andra produkter, som vanligen genererar mycket större koldioxidutsläpp. Den här ersättningseffekten har EU hittills inte velat acceptera fullt ut i sina beräkningar, något som Sverige måste fortsätta att insistera på.

Miljömässigt kan vi konstatera att svenskt skogsbruk inte har lett till och inte kan förväntas leda till utrotandet av skogslevande arter. Blott enstaka arter knutna till barrskogarna har försvunnit från Sverige och Norden under de senaste 50 åren. Om världen ska öka sin produktion av virke, bör en stor del av ökningen förläggas till länder som visat att de kan sköta sina skogar utan de stora förluster av arter som tyvärr kunnat konstateras i andra delar av världen. I ett globalt perspektiv är det i själva verket alltså positivt att Sverige har en hög virkesproduktion, eftersom det i någon mån minskar trycket på andra marknader där miljöambitioner är lägre.

Sverige har under lång tid utvecklat naturvårdshänsynen i skogsbruket och denna utveckling fortgår. Ur miljösynpunkt är dessutom träprodukter bra jämfört med andra material, eftersom de kan återanvändas och eftersom de inte leder till miljöfarliga restprodukter.

Ökad virkesproduktion

En utvecklad bioekonomi leder till arbetstillfällen och skatteintäkter längs hela förädlingskedjan. Skogssektorn utgör dessutom en av landets största exportnäringsar. Ytterligare efterfrågan på nya svenska skogsprodukter är därför bra för hela Sverige. För att den här utvecklingen ska kunna fortgå, måste produktionsförmågan i svenska skogar inte bara värnas, utan även ökas. Förslagen i Skogsstyrelsens rapport Skogsskötsel med nya möjligheter behöver särskilt analyseras för att ta vara på de möjligheter som finns för att öka skogens produktionsförmåga. Detta i kombination med olika åtgärder för artbevarande. Rapporten innehåller 88 stycken förslag för ökad tillväxt och därmed långsiktiga möjligheter såväl att öka produktionen av biobaserade produkter som att binda koldioxid i växande träd. Att öka produktionsförmågan i det svenska skogsbruket baserat på denna rapport måste därför vara ett av de viktigaste målen med skogspolitiken.

Likaså behöver mer forskningsresurser inom areella näringar och miljö omfördelas till aktiv skogsskötsel och utveckling av nya träbaserade produkter.

Bygg mer i trä

Träbyggandet har utvecklats mycket snabbt under det senare årtiondet. Med ett ökat byggande i trä kan både byggindustrier och byggföretag, som ofta finns på landsbygden, utöka sin verksamhet. Ökat träbyggande stimulerar också skogsskötsel och sågverksindustrin. Till skillnad från andra byggmaterial är trä en förnyelsebar råvara och medför dessutom, jämfört med de flesta andra material, mindre koldioxidutsläpp vid bearbetning och transport, den så kallade substitutionseffekten. Trä i byggnader fungerar dessutom som kolsänka under husets hela livslängd. Uttjänta trähus kan dessutom rivas och restmaterialet återanvändas med mindre miljöpåverkan än motsvarande hus i andra material.

En fortsatt satsning på forskning och utveckling kring modern träbyggnadsteknik bör av alla dessa skäl göras, liksom successiv anpassning av byggregler till nya träbaserade material och byggmetoder, för att gynna ett ökat byggande i trä.

Erkänn betydelsen av skogsägarnas arbete och stötta dem

Skogssektorn är en mycket viktig komponent i Sveriges levande landsbygd liksom i hela landets ekonomi, där den är vår ojämförligt största nettoexportör, om importerade insatsvaror borträknas. Skogsägarna är nyckelpersoner i näringen, eftersom de sköter skogen under årtionden under hela cykeln fram till att virke kan levereras. Deras förtroende för att samhället står stödjande bakom långsiktigt skogsbruk är avgörande. Därför behövs minskad byråkrati kring skötsel och avverkning av skog – den bärande tanken med nuvarande skogslagstiftning från 1993 är ju att medge frihet under ansvar.

Snabbare handläggning kring skötsel och avverkning av skog måste vara en viktig del i arbetet för att stötta skogsägarna. Den enskilde skogsägaren kan enligt nuvarande ordning finna det svårt att överklaga eller ifrågasätta myndighetsbeslut. Detta bör ändras

genom att möjliggöra och förenkla rättslig prövning och rätt till överklagande för markägare vid föreslagna restriktioner och begränsningar i markanvändning. Viktigare är dock att lösa problem gemensamt – beslut om skydd av skog ska därför alltid föregås av överläggningar med markägaren.

Restriktioner som åläggs en enskild markägare beträffande dennes utnyttjande av sin skog utöver vad som är allmänt fastlagt i lag, bör omgående åtföljas av ersättning, oavsett hur stor andel av markägarens areal, växande volym, virke i skogen eller tillgänglig avverkningsvolym som berörs. De så kallade toleransgränser som Skogsstyrelsen och möjligen även andra myndigheter tillämpar, behöver därför tas bort eller sänkas kraftigt, så att ersättning alltid utgår om begränsningarna som skogsägaren åläggs utöver lagens direkta krav, aldrig överstiger fem procent av hela åtgärdens värde. En grundläggande komponent i den svenska modellen för skogsskötsel blev under 1900-talet Skogsstyrelsens regionala organisation, de tidigare skogsvårdsstyrelserna. Den regionala organisationens huvudsakliga roll var att utbilda och stödja aktiva skogsbrukare, men även att med olika bidrag främja aktiv skogsskötsel. Skogsstyrelsen behöver återigen upplevas som uppmuntrande och stödjande. Omkring 70 procent av Sveriges skogar är privatägda, varav merparten av privatpersoner. Att landets skogar även i fortsättningen sköts väl är beroende av skogsägarnas långsiktiga investeringar i tid och pengar, något som i sin tur bygger på förtroende för statens skogspolitik. Det är därför oroväckande att Skogsstyrelsen och även länsstyrelserna av många skogsägare nu kommit att uppfattas som hindrande snarare än stöttande. Skogsstyrelsen måste återfå sin huvudsakliga roll som en organisation som värnar om skogsproduktion och därmed om skogsägarnas möjligheter att bedriva lönsamt skogsbruk. Detta gäller även andra berörda myndigheter och ett främjandeuppdrag behöver därför uttryckas tydligt i Skogsstyrelsens, länsstyrelsernas och Naturvårdsverkets direktiv och regleringsbrev.

Detta är speciellt viktigt i ljuset av behovet av att öka tillväxten för att fylla behoven från en växande bioekonomi och för att uppfylla rimliga ambitioner beträffande bindning av kol i växande skog och i skogsprodukter. Det behöver klargöras i berörda myndigheters direktiv att de förutom att stödja aktivt och lönsamt brukande av skogarna även ska bistå med rådgivning för att nå andra samhällliga mål.

Skadegörande organismer och andra skador

När skogsbruk förbjuds i skyddad skog kan detta innebära att skadegörarangrepp i skogen ökar, exempelvis efter stormfällning eller skogsbrand, och sprider sig till angränsande fastigheter. Ett aktuellt exempel är granbarkborren, som med början den torra sommaren 2018 och vidare 2019 och 2020 under de senaste åren har skadat mycket stora arealer skog.

Det behövs en tydlig lagstiftning som ålägger myndigheter att ingripa om svampangrepp eller andra skadegörande arter hotar att spridas och skada skogar. Skogsstyrelsen har därför ökat sina informationsinsatser för att markägare ska hantera skador på sin mark och därmed minska risken för spridning och skador på angränsande ägares marker. I formellt skyddade områden däremot, gäller inte samma regler för bekämpning av granbarkborrar och andra skadeinsekter. Varje område har sina specifika syften och regler för vilka åtgärder som kan genomföras.

Regeringens och myndigheternas krishantering behöver ses över så att viktiga åtgärder kan vidtagas när skogen drabbas. Inför framtiden föreslår Sverigedemokraterna att det alltid av skötsel föreskrifterna för skyddad skog tydligt ska framgå att skogarna vid en krissituation ska kunna skötas i enlighet med gällande lagstiftning, i synnerhet skogsvårdslagen, för att förebygga och minska skador på den skyddade och den kringliggande skogen.

Avverkningsanmälningar

Innan en skog slutavverkas ska avverkningsanmälan göras till Skogsstyrelsen om ytan är större än 0,5 hektar, minst sex veckor innan avverkningen påbörjas. Sverigedemokraterna anser att sex veckor är orimligt lång tid och att den normala handläggningstiden bör förkortas till två veckor. Ibland finns anledning att påbörja avverkningen skyndsamt, exempelvis när det visar sig att en markgranne påbörjat avverkning och maskiner därför finns på plats. Man kan då ansöka om dispens för att få påbörja avverkningen tidigare, men det är i dag svårt att få en sådan dispens. Möjligheten att få dispens vid avverkningsanmälan bör förbättras. Det är vidare Sverigedemokraternas uppfattning att avverkningsanmälningar endast ska offentliggöras om markägaren så önskar.

Kulturmiljöer och fornlämningar

Att förstöra eller skada fornlämningar är ett brott mot kulturmiljölagen. Trots det visar Skogsstyrelsens och Riksantikvarieämbetets årliga inventering att nästan hälften av de inventerade forn- och kulturlämningarna påverkats eller skadats i samband med skogsbruk. Omkring en fjärdedel av de inventerade lämningarna är skadade eller grovt skadade. Skogsstyrelsen ska utöka sin rådgivning kring natur- och kulturmiljöåtgärder inom skogsbruket. Arbetet med att registrera hittills okända forn- och kulturlämningar, som underlättar skogsägarens och skogsentreprenörens arbete för att upptäcka och förhindra skador på fornlämningar i skogen, ska stödjas. Geografisk information från bland annat Lantmäteriet bör tillgängliggöras som öppna data och relevant information om vattenskydd, fornminnen och naturskyddade områden bör kvalitetssäkras och göras tillgänglig på olika it-plattformar. Dessutom behöver utvecklingsresurser tillförsäkras projekt för att utveckla en skonsammare drivnings- och markberedningsteknik. Ett skäl till att antalet forn- och kulturlämningar som skadas är stort är det stora antal kolbottnar som finns i Sverige och som ofta är svåra att upptäcka. Eftersom tillverkning av träkol under århundraden var ett av de vanligast förekommande arbetena i skogsbruket är bevarandet av samtliga kolbottnar knappast motiverat. I områden med rikligt förekommande kolbottnar bör dessa strykas ur listan över lämningar som alltid ska sparas.

Dikning av skog och återvätning av skogbevuxen torvmark

Dikning av skogsmark, så kallad markavvattning, är i vissa fall ett effektivt sätt att öka produktionen, minska översvämningsrisker och minimera körskador. Dikning av skogsmark är dock förbjuden i hela södra Sverige, med möjlighet till dispens från länsstyrelse om det finns särskilda skäl. Genom att förenkla möjligheten till dispens för effektiv markavvattning, till exempel genom samråd eller liknande vid dikesrensningar av äldre befintliga diken, kan möjlighet att vidta förberedande åtgärder mot översvämningsrisker i framtiden ges. Många möjligheter att ta till vara de positiva effekterna av dikning hindras tyvärr i praktiken av det förbud som föreligger i dag. Genom att ersätta det generella förbudet mot skogsdikning i södra Sverige med tillståndsplikt eller förenklat dispensförfarande, exempelvis efter samråd om dikesrensningar av äldre befintliga diken, kan förhållandena förbättras. Under de senaste åren har olika grupper verkat för att dikade torvmarker där skog nu växer ska återvätas. Sverigedemokraterna konstaterar att kunskapsunderlaget för kolbalansen beträffande skog på dikad torvmark under svenska förhållanden är mycket svagt. Exempelvis tas i olika redogörelser inte med att skogen genom sin högre tillväxt än den för torv, årligen binder avsevärda mängder koldioxid. Den mängd kol som är bunden i virkesförrådet är också betydande.

Därför bör återvätning av torvmark bevuxen med skog inte genomföras annat än då forskningsmaterial föreligger som tar hänsyn till effekten på kolbalansen av skogstillväxten och det växande virkeslagret på berörd marktyp och som visar att återvätning skulle ge tydliga fördelar. Regelverken behöver ses över med målsättningen att bibehålla och öka produktionen, åstadkomma god miljöhänsyn och minska riskerna för översvämningsrisker. Tyvärr driver regeringen motsatt politik där man hävdar att torvrika skogsmarker behöver återvätas för att hindra läckage av växthusgaser. Sverigedemokraterna finner att underlaget för dessa beslut förefaller bortse från att de träd som växer på dessa dikade marker ofta löpande binder mer kol än vad som riskerar att frigöras ur den torvrika marken. Mer forskning behövs på detta område. Dessutom behöver kolbalansen i det enskilda fallet beräknas innan beslut om kostsamma återvätningar tas.

Sverigedemokraterna vill här understryka att vi inte är emot återvätning i alla tänkbara fall, men att nuvarande entusiasm för återvätning är dåligt grundad. Därmed riskerar nu skogsbruket och möjligheterna att öka skogsproduktionen att försvåras på mycket svaga grunder.

Minska handläggningstiderna för ändrad markanvändning till skogsmark

I dag krävs tillstånd för att ta jordbruksmark ur produktion, vilket oftast görs inför att marken ska planteras och därmed klassas som skogsmark. Tillstånd söks hos länsstyrelserna. Eftersom jordbruksmarken i Sverige är begränsad och viktig ur både försörjnings- och artbevarandesynpunkt är det rimligt att överföring till annan markanvändning prövas. Att få ett tillstånd kan dock ta minst åtta månader, ibland betydligt längre. Det är en orimligt lång handläggningstid om man till exempel jämför med anmälan om skogsavverkning, som behandlas inom sex veckor. Den stora

skillnaden i handläggningstider kan inte försvaras utifrån att det skulle krävas mer arbete från länsstyrelsens sida. Det är av stor vikt att onödig byråkrati undviks. Handläggningstiderna bör därför kortas.

Insatser för röjning

Sverige har stora arealer ungskog som behöver röjas för att ge de träd som blir kvar de bästa förutsättningarna för tillväxt och kvalitetsdaning. Röjning ger också möjlighet att skapa bättre betingelser för mindre vanliga trädslag och för markvegetationen, det senare viktigt inte minst för renbetet i norra Sverige. I Sverige slutavverkas årligen omkring 175 000 hektar. När föryngringen vuxit upp till en ungskog behöver den vanligen röjas, ofta i flera omgångar med några års mellanrum. Den faktiska areal som röjs är i dag för låg, vilket har lett till att vi har byggt upp ett ”röjningsberg” på cirka 1,3 miljoner hektar ungskog. En väl utformad rådgivningsinsats i samarbete med skogs-näringen skulle kunna öka skogsägarnas incitament att röja i tid och att röja rätt. Tidigare har staten verkat för ökad röjningsareal såväl genom bidrag som genom organiserandet av beredskapsarbeten. Båda dessa möjligheter bör utredas.

Skogskontot

Skogskontot innebär att den private skogsägaren, oftast en familjeskogsbrukare, vid en avverkning skattemässigt kan fördela inkomsten på en tioårsperiod och från den dra av skogsvårdskostnader. Detta gynnar den skogsägare som aktivt sköter sin skog med exempelvis plantering och röjning. Framför allt mindre skogsägare med ojämna avverkningsnivåer riskerar att drabbas om skogskontot avvecklas. Skogskontot bör därför kvarstå, det bidrar till långsiktig och ändamålsenlig skogsskötsel.

Öka inte ytterligare totalarealen skog undantagen från skogsbruk

Sammanlagt är mer än en fjärdedel av Sveriges skogsareal undantagen från aktivt skogsbruk. Detta är en mycket hög siffra sett i ett internationellt perspektiv, och en betydande del av den skog som är undantagen från skogsbruk är avsatt frivilligt av skogsägarna själva. Det gäller dels i mindre format som ett led i vardagshänsynen, dels i form av större avsättningar. Detta system bör med fördel utvecklas. Skogsägarnas medverkan är viktig för att skogsbruket ska bli ännu bättre på att skydda sällsynta arter och för att skogsägarna måste tillerkännas makten över sin egen mark och rätten att bedriva skogsbruk med förutsättningar för lönsamhet.

Att ytterligare öka totalarealen skog undantagen från brukande, behövs inte för att bevara Sveriges skogslevande arter, men hotar däremot en redan utsatt landsbygd. Det totala arealmålet för skog är som tidigare beskrivits med råge uppfyllt, även om utvärderingar och korrekationer av enskilda skyddade områden löpande behöver göras.

Därför bör riksdagen besluta att totalarealen skyddad skog och skog undantagen från skogsbruk i Sverige inte ska ökas.

Gemensamma definitioner av vad som är skyddad mark är viktiga att fastlägga, liksom att dessa måste vara de som faktiskt ska användas av berörda myndigheter. Definitionerna ska i möjligaste mån överensstämma med internationella definitioner. Definitionerna ska inte binda Sveriges handlingsfrihet genom självpåtagna snävare krav eller tolkningar av internationella överenskommelser. Sverige måste vidare understryka och kräva att frivilligt skyddade områden i enskild ägo ska räknas med i internationella jämförelser. Privat ägande av skog är viktigt för Sverige och det finns inget egenvärde i att föra över skog till statligt ägande för att skapa vackra siffror i internationella jämförelser. Tvärtom måste staten stå upp för äganderätten i alla sammanhang för att värna ägarnas tilltro till skogspolitiken. Det är därför av grundläggande vikt att staten och dess myndigheter erkänner det frivilliga skyddet i såväl nationella som internationella sammanhang.

Utgångspunkten bör vara att skogens värden ska tillvaratas både som biologisk tillgång och som råvarubas. Detta synsätt har betydelse inte minst för landsbygden, där skogsbruk och turism genererar arbetstillfällen. Dessutom ger skogen möjligheter till en aktiv fritid för landsbygdens befolkning där såväl lingonhyggen som svampskogar spelar en viktig roll. Beträffande naturturismen, är det värt att minnas att de ungskogar där vi lättast kan titta på älgar, liksom de vägar som behövs för att komma ut till dem, mycket ofta är resultat av skogsbruk.

Skogspolitiken bör göra tydligare skillnad mellan statligt ägda respektive privata skogar och skogsskötseln på dessa. På privatägd mark måste markägarens ägande- och brukanderätt respekteras i högre grad än vad som varit fallet under senare årtionden och hinder mot åtgärder som är tillåtna enligt skogsvårdslagen ska utfärdas endast i undantagsfall.

Grön infrastruktur

Under år 2018 avslutades ett projekt med grön infrastruktur som bedrivits av Naturvårdsverket, länsstyrelserna och Skogsstyrelsen. Rapporter har framställts där man planerar framtida skydd tvärs över enskild mark. I debatt i riksdagen har hävdats att dessa rapporter enbart utgör redogörelser för kunskapsinhämtning. Detta är direkt osant.

I verkligheten har rapporterna titlar som exempelvis ”Regional handlingsplan för grön infrastruktur i Dalarnas län”. Ordet ”handlingsplan” kan inte gärna missförstås, annat än avsiktligt eller genom okunskap. Det handlar om planer för hur länsstyrelserna tänker agera för att detaljplanera på annans mark.

Principen kring att staten ska bedriva övergripande planering av detta slag på privata markägares mark är skadlig. Omkring 17 procent av Sveriges skogar är statligt ägda och där kan staten som ägare bedriva naturvård på landskapsnivå. På samma sätt finns många stora skogsbolag i Sverige, som frivilligt kan välja att planera i denna större skala på sin mark.

Enskilda markägare däremot, ska uttryckligen undantas från landskapsplanering av den typ som representeras av dessa handlingsplaner för grön infrastruktur. Om planering på landskapsnivå tillämpas för enskilda innehav, kan det lätt leda till att

markägare med all sin äldre skog på ”fel ställe” fräntas sin brukanderätt, medan grannen kan sköta sin skog som tidigare.

Befintliga landskap har i hög grad uppkommit genom bönders arbete. Den enskilt ägda skogens särart utgörs av en mosaik som är resultat av olika tidigare och nuvarande skogsskötselstrategier, och detta bör ses som en styrka.

Exemplet Grön infrastruktur tydliggör att det finns ett behov av att i vissa frågor skilja på skogspolitiken beroende på ägarkategori. Staten bör ta större naturvårdsansvar, och i en större skala, på den mark vi alla tillsammans äger, än vad staten begär av enskilda näringsidkare. Det finns ett behov av att värna de mest sällsynta arterna i vår natur och att freda arealer från avverkning när så är nödvändigt för dessas fortlevande. Samtidigt är det oroväckande med krav om att på mycket kort tid undanta mycket stora arealer produktiv skogsmark från aktivt brukande.

Effektivare hänsyn till sällsynta arter

I massmedia kan man regelbundet läsa artiklar som väver in svenskt skogsbruk i en kontext av massutrotning av arter. Det behöver understrykas att detta är vilsledande, vilket lätt kan kontrolleras genom att studera vilka arter knutna till skog som faktiskt har dött ut.

Enligt rödlistan från 2020 har följande sju arter för vilka landskapstypen skog var viktig, försvunnit från Sverige efter år 1970, när trakthyggesbruket hade slagit igenom över hela landet:

- Svart stork: En tillfällig häckning 1992 gör att arten kan betraktas som försvunnen efter 1970, i huvudsak försvann den på 1940-talet. Häckar bl.a. i brukad skog i Baltikum och har återetablerat sig i Belgien. Ses med olika intervall i Sverige, flera siktades 2019.
- Mellanspett: Levde före 1982 i södra Sverige. Stabil i Polen, ökar bland annat i Estland, Belgien, Tyskland och Nederländerna. Behöver gammal lövskog (ek) och död ved. Återkommande men sällsynt gäst i Sverige.
- Praktgrusmossa. Känd endast från två lokaler i Sverige, senast sedd år 1985 (Halland). Växte på bar lerjord i lövskog.
- Förgyllt metallfly. Siktad 1887 och 1944 i Skåne, återkom på en enda lokal i Skåne 1973–1993, ädellövskog.
- Västlig porina. Lav på klippväggar i ädellövskog, Bohuslän.
- Barkvårtlav. Känd från två lokaler, senast på en död hassel på Gotland.
- Mångsporig krimmerlav, en lokal på gotländsk äng, Gotland (bark på ask, asp, rönn).

Observera att flertalet av de få arter som försvunnit inte levde i barrskogsbältet utan i gränzoner mellan lövskog och annan mark i absolut sydligaste Sverige. Det pågår helt enkelt inte ett stort utdöende av arter i våra skogar, såsom alltför ofta påstås i debatten. Däremot minskar exempelvis andelen gammal granskog i delar av landet, vilket leder till att vissa arter gynnas på andras bekostnad, men detta har ingenting med utdöende att göra.

Förutsättningarna förbättras efter hand tack vare vardagshänsyn i skogsbruket där fler äldre träd sparas, något som exempelvis kan gynna en återetablering av mellanspett

i landet. Beträffande såväl mellanspett som svart stork pågår lovvärda insatser för att få arterna att permanent återetablera sig. Sverigedemokraterna har länge tagit alla chanser att informera om ovanstående fakta samt att påpeka att Sveriges nuvarande politik med totalt undantagande från skogsbruk av stora skogsarealer barrskog är missriktad och oerhört ineffektiv.

En orimligt stor del av bevarandedebatten fokuseras just på skogar i barrskogsbältet, vilka ju utgör den absoluta merparten av Sveriges skogar. Att ytterligare öka den skyddade andelen av vår vanligaste naturtyp, granskogen, är inte rimligt. Inte heller är det rimligt att som skogsutredningen föreslår ytterligare öka andelen skog undantagen från skogsbruk i det fjällnära området, där enligt Naturvårdsverkets siffror mer än 60 procent av Sveriges formellt skyddade skogar redan återfinns.

Detta står i kontrast mot vad som redan anförts ovan om att våra försvunna skogsarter istället var knutna till övergångszoner mellan jord- och skogsbruk respektive till ädellövskog i Sveriges sydligaste gränsområden. För övergångszoner mellan jord- och skogsbruk respektive för ädellövskog behöver åtgärder fortsätta att utvecklas, med skogsägarnas intressen och möjlighet till betald medverkan i åtanke.

Andelen skyddad mark av olika naturtyper behöver anpassas efter naturtypens totala areal och förekomst av akut hotade arter. Mer fokus behöver läggas på bevarande och skötsel av naturtyper där den biologiska mångfalden ofta är hög och där allvarligt hotade arter ofta återfinns.

I debatten om naturskydd hänvisas ofta till förekomsten av arter som är inskrivna i rödlistan. Att använda hela rödlistan är missvisande, eftersom många av de rödlistade arterna är allmänt förekommande, exempelvis björktrast och skogshare. Starkare fokus bör riktas mot klasserna akut hotade och starkt hotade arter i rödlistan. Ett fokus på de mest utrotningshotade arterna kommer att leda till effektivare naturvård och mycket lägre kostnad för samhället.

Nya skyddsåtgärder bör i första hand riktas mot de akut hotade arterna i rödlistan, och i andra hand mot starkt hotade enligt samma lista. På så sätt krävs ett verkligt konstaterat behov i det enskilda fallet för att land ska tas ur brukande. Samtidigt kan även ett stort antal andra arter gynnas, som behöver liknande miljöer. Det är effektiv naturvård.

Det behövs även en översikt över hur arter placeras i rödlistans klasser. Tanken är att arter i en viss hotklass ska löpa en definierad risk att utrotas inom en viss tidsperiod. Det faktum att så få arter i själva verket försvunnit de senaste 50 åren, visar att för många arter placeras i klasserna akut och starkt hotade. Regeringen bör tillsätta en fristående granskning av detta problem, eftersom det urholkar förtroendet för rödlistan och minskar dess användbarhet i artskyddet.

Sverige har ett ansvar för de arter som lever här. Vi är som ovan visat lyckligt lottade beträffande barrskogslandskapet, där ytterligt få arter försvunnit, men desto mer komplicerad är situationen i landets allra sydligaste delar. Där befinner sig många arter på gränsen av sina möjliga utbredningsområden, samtidigt som den markanvändning de anpassat sig till över lång tid, förändrats betydligt. Sveriges ambition måste vara att de arter som finns inom våra gränser, ska fortsätta att finnas här. Att sköta områden så att arter som är akut hotade kan leva vidare i vårt land måste vara högt prioriterat i vår skogspolitik. Däremot ska vi inte lämna över besluten över hur vi åstadkommer detta till EU eller andra internationella organ.

Rätten till ersättning

Att upprätthålla skogsägarnas tilltro till att staten inte motarbetar utan främjar deras skogsskötsel är avgörande för att vårt skogsbruk ska fortsätta att utvecklas positivt. I undantagsfall kan ändå restriktioner behövas för att rädda livsmiljön för akut eller starkt hotade arter som konstaterats finnas på det berörda skogsområdet eller av andra tydligt påvisbara miljöskäl knutna till det aktuella området. Sverigedemokraterna vill understryka att restriktioner beträffande brukande av skog utöver vad som är tydligt fastlagt i lag alltid och omgående ska åtföljas av ersättning som fullt ut kompenserar skogsägaren för alla negativa ekonomiska konsekvenser ett sådant beslut får. Dessutom ska markägaren innan beslut tas ha rätt till överläggning och förenklad rättslig prövning och möjlighet att överklaga beslut.

Vardagshänsyn och naturvårdande skötsel

Vi kan i Sverige vara stolta över vår skogsskötsel, som bygger på inhemska trädslag och vardagshänsyn i skogsbruket. Vardagshänsynen, som utvecklas ständigt, leder bland annat till ökning av volymen död ved i brukade skogar, vilket är en viktig faktor för många sällsynta arter. Det behövs mer skötselinsatser för mångfald i framförallt sydligaste Sverige, vilket kan göras i samverkan med markägare och också bör möjliggöra inkomster för dem.

Skötsel av redan skyddade områden måste prioriteras framför skydd av ytterligare arealer. Det är effektiviteten av de skyddsåtgärder som vidtas som måste stå i centrum. Många naturreservat sköts i dag inte i enlighet med sina skötselplaner och det finns då risk för att deras funktion går förlorad. En löpande uppföljning av vad som skyddats behöver därför göras, inklusive om ett område fortfarande uppfyller det syfte för vilket det undantogs från brukande. I den mån ytterligare arealer ska totalskyddas från skogsbruk, bör motsvarande areal inom samma ägoslag avvecklas där effekten av skyddet är lägre.

Naturreservat och andra skyddade områden bidrar till artrikedomen, men det gör även vardagshänsyn i skogsbruket. Kvarlämnade småbiotoper, inte minst runt verkligt hotade arter, sparade döda eller ensamma träd vid föryngring, bevarade kantzoner och skogsklädda myrar, är alla viktiga element för artrikedomen. Antalet arter ökar inte linjärt med de skyddade arealernas storlek. En annan sak värd att understryka är att vi blir allt bättre på vardagshänsyn i skogsbruket. Det föreligger ingen hotfull situation ur artskyddssynpunkt. Det är inte bråttom.

Nyckelbiotoper

Nyckelbiotoperna har medfört att staten kommit att medverka till att skogsägare förlorat möjligheten att sälja virke från sina avverkningar utan att få ersättning för detta. Staten skapade systemet med nyckelbiotoper närmast för insamlande av information inför framtida reservatsbildning, men strax därefter utlovade skogsföretagen som en del av certifieringsprocessen att inte köpa virke från registrerade nyckelbiotoper. Efter detta har staten kraftigt utökat antalet nyckelbiotoper. Resultatet har blivit att allt fler

markägare utan ersättning förlorat frukten av generationers arbete med att bygga upp en fin skog till avverkning.

Nyckelbiotoper beskrivs ibland som ett slags, av naturen givna, alldeles unika områden. I verkligheten karakteriseras skogarna vanligen av mjuka övergångar mellan mindre och mer artrika partier. Vad vi kallar nyckelbiotop är därför en följd av hur vi definierar begreppet. Det är inte så att nyckelbiotoper bara finns där, hotas och i värsta fall försvinner. Det uppstår ständigt nya biotoper när skogar växer och åldras. I Götaland var det mesta av dagens skogar jordbruks- eller betesmarker för 150 år sedan och i Bergslagen har intensivt nyttjande av skogen pågått i hundratals år. I båda dessa regioner registreras ändå ständigt nya nyckelbiotoper. Med den bättre vardagshänsyn som funnits sedan 1990-talet, kommer sannolikt antalet områden som kan definieras som nyckelbiotoper att växa allt snabbare. För att ett område som registrerats som nyckelbiotop idag ska leda fram till ekonomisk ersättning till markägaren, måste det skyddas i ett formellt avtal, vanligen som ett naturreservat, biotopskyddsområde eller med ett naturvårdsavtal. Problemet är att även om Skogsstyrelsen beslutar att inte skapa formellt skydd, kvarstår nyckelbiotopen registrerad och kan inte avverkas eftersom inga företag kan köpa virket.

Utifrån det sätt nyckelbiotoper i dag hanteras, hotas tilltron till såväl nyckelbiotoper som certifieringssystem och rödlistan. Dessutom har hanteringen av nyckelbiotoperna, oavsett att certifieringssystemen och skogsföretagen bär en avsevärd del av ansvaret för den uppkomna situationen, allvarligt skadat privata skogsägares tilltro till Skogsstyrelsen. Hotet att inte i framtiden få avverka den skog man sköter kan dessutom leda till lägre ambitioner i skogsbruket.

Skogsutredningen har föreslagit att systemet med nyckelbiotoperna avskaffas, vilket Sverigedemokraterna förespråkat i många år. Skydd bör inte bygga på en så vid definition som i dag utan i normalfallet utgå från konstaterad förekomst av verkligt sällsynta (akut hotade) arter. Med denna förändring säkerställs att systemet blir mer objektivt och att naturskyddsinsatser görs där de gör störst nytta i förhållande till kostnaderna för ägarna och för samhället. Dessutom har låsningen som uppstått på grund av certifieringsöverenskommelser i kombination med kraftigt ökad areal nyckelbiotoper, skapat en mycket olycklig situation, vilken måste bringas att upphöra.

Bristerna med det hittillsvarande systemet bör föranleda att nuvarande register av nyckelbiotoper förklaras konfidentiellt och att nyttjande av registret inte får föranleda åtgärder av annan part än av markägaren. Ytterligare nyckelbiotoper bör inte registreras och registret ska inte vara allmänt tillgängligt, men en noggrann analys av vad som registrerats behöver göras. Regeringen bör nu agera för att förbättra situationen genom att aktivt verka för att parterna, inklusive Skogsstyrelsen och andra berörda myndigheter, skogsägare, skogsindustrieföretag och certifieringsorganisationer, tillsammans löser föreliggande problem utan att göra tillvaron mer komplicerad för skogsägarna. En ordentlig utvärdering behöver vidare göras av samtliga nyckelbiotoper och en öppen på lämpligt sätt anonymiserad databas skapas för forskare, beslutsfattare och andra intresserade för att möjliggöra analys, sakligt grundad debatt och tillskapandet av ett mer effektivt system för framtiden. Databasen över nyckelbiotoper bör analyseras för att studera hur rättssäkerheten har hanterats och för att nå klarhet i frågan om myndigheter och/eller enskilda tjänstemän medvetet utnyttjat nyckelbiotoperna för att kunna stoppa avverkningar utan att betala ersättning.

Frivilliga naturvårdsavtal

Som Riksrevisionsverket påpekat bör andelen skydd av skog som sker genom frivilliga naturvårdsavtal mellan myndigheter och markägare öka. Det innebär att markägaren kvarstår som ägare, att denne ofta kan fortsätta utnyttja marken med vissa restriktioner och kan få betalt för att sköta skogen på ett sätt som speciellt gynnar vissa arter och miljöer. Arbetet med frivilliga naturvårdsavtal ska därför prioriteras framför bildandet av nya reservat och liknande områden där skogsbruk helt hindras.

Miljömålet Levande skogar

Rapporteringen kring miljömålet Levande skogar har främst hanterats av Artdatabanken och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), utan erforderlig insyn från andra som kan ha intresse av att lämna synpunkter på det naturvårdsarbete som bedrivs i skogen och dess betydelse för hotade arter och livsmiljöer. Därtill har Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen yttrat sig om huruvida målen är uppnådda, och Skogsstyrelsen har dessutom under år 2021 ändrat sin bedömning. Oklarheter i redovisningen, rapporteringen och slutsatserna visar att utvärderingen av miljömålet Levande skogar behöver förändras. Vissa av målen är vidare enligt experter rent utopiska – de kan inte nås. Exempelvis kan inte alla arter uppnå gynnsam bevarandestatus inom Sveriges gränser. Ett mycket stort antal arter som lever i Sverige har aldrig haft en tillräcklig numerär för att kunna sägas ha, någonsin ha haft eller någonsin kunna komma att nå sådan status. Sådana utopiska mål behöver så snart som möjligt arbetas bort ur miljömålen. Målen bör också vara formulerade så att de är realistiskt nåbara fram till 2030, för att vara relevanta som en del av Sveriges åtgärder för att uppfylla Agenda 2030. Rapporteringen kring miljömålet Levande skogar bör i framtiden innefatta ett genomtänkt remissförfarande, för att säkerställa en objektiv bedömning av hur långt vi nått.

Övergångsformer mellan skogs- och jordbruksmark och andra ovanliga skogstyper

Det är inte rimligt ur artskyddssynpunkt att spara lika stor andel i procent av alla naturtyper. Den totala skogsmarksarealen motsvarande ungefär sju tiondelar av Sveriges landareal och har ökat under de senaste 100 åren. Större delen av skogsarealen består av barrskog och här är antalet från Sverige försvunna arter de senaste 50 åren som redan påpekats mycket nära noll. Debatten om naturskydd är trots detta starkt fokuserad på skogsbruket i barrskogsbältet, trots att kostnaden för att undandra ytterligare arealer produktiv skog från aktivt skogsbruk är mycket stor såväl för samhället som för skogsägarna, samtidigt som artbevarandenyttan är ytterligt tveksam. I Sverige är omkring sju miljoner hektar skog undantagna från brukande, den övervägande delen barrskogsdominerad. En annorlunda situation råder beträffande mellanformer mellan skogs- och jordbruksmark och även beträffande ädellövskog. Slättermarker, betesmarker och olika marker som kännetecknas av äldre former av jordbruksanknuten användning, står tillsammans för mindre än 500 000 hektar. Arealen ädellövskog utgör mindre än en procent av skogsarealen, cirka 200 000 hektar, varav mer än hälften i

Halland, Skåne och Blekinge. De här naturtyperna täcker således mycket små arealer och består av mycket varierande miljöer, innefattande bland annat betesmarker med huvudsakligen gräs såsom hagmarker, slätterängar, områden hävdade av olika slags skogsbyte, lokala former såsom fåbodbete och alvarbete, mosaikbetesmarker och skogsbryn mot åkermark, naturbetes- eller slättermark samt mot igenväxande jordbruksmark. Fortsatt bortfall av sådana marker riskerar därför att få stor negativ effekt.

Därför ska skydd inte i första hand inriktas på en given andel av totalarealen utan anpassas efter naturtypens totala areal och med hänsyn till förekomst av akut hotade arter. Av ovanliga naturtyper behöver större andel av arealen vara föremål för naturvårdsinsatser för att en tillräcklig areal ska nås. Totalt skydd, som ofta tillämpas i barrskogsområden, är ofta en olämplig väg i de här miljöerna; det är snarare väl avvägd skötsel som behövs för att bevara och utveckla dem.

I rapporten Övergångszoner mellan skogs- och jordbruksmark – ett samverkansprojekt inom Miljömålsrådet (2017) betonas bland annat följande behov, vilka Sverigedemokraterna stöder:

- Forskning om samband mellan konkreta skötselåtgärder och artbevarande.
- Mer rådgivning och utbildning för personer verksamma inom skogs- och lantbruksnäringen om metoder för bevarande och skötsel av dessa miljöer.
- Översyn av föryngringskravet i skogsvårdslagen så att det inte står i vägen för bevarandet och utvecklingen av värdefulla miljöer.
- Utredning, utveckling och information om olika finansieringsformer, både på basis av EU:s stödformer och i form av nationella stöd, för att kunna ge skogs- och jordbrukare skäligt betalt för det arbete de kan utföra för att vårda och utveckla dessa känsliga miljöer.
- Fortsatt arbete med skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn, så att resurser läggs där de gör mest nytta.

Nej till överstatlig skogspolitik

När Europeiska unionen bildades och utökade sitt antal medlemmar (däribland Sverige) under 90- och 00-talet så förenades många länder med vitt skilda geografiska förutsättningar, traditioner och olika legala ramverk vad gäller skogsförvaltning. Sverige är i denna kontext ett typiskt ”skogsländ”, med avsevärda skogsarealer, mycket utvecklad skogsindustri och lång tradition av framgångsrik skogsförvaltning. Det är därför mycket naturligt att Sverige mycket noga bevakar sina intressen på detta område.

Notera alltså kontrasten mellan Sverige och exempelvis Finland och mer tätbefolkade EU-länder där skogen spelar en avsevärt mindre roll ur ett industriellt perspektiv. Sverige är sålunda ett land inom unionen där skogen har relativt stor betydelse ur ett resursperspektiv. Vi har också väldigt hög kompetens vad gäller skogsbruk och hela förädlingskedjan.

Inom EU är det inte tänkt att finnas någon gemensam skogspolitik eftersom skogspolitik inte regleras av gällande fördrag. Skogen är istället uttryckligen en nationell kompetens inom unionen. Trots detta förhållande ökar inslagen av överstatlighet inom EU på skogspolitikens område. Under de senaste åren har detta märkts bland annat på hur förslaget till biologisk mångfaldsstrategi utformats, hur förslaget till en ny skogsstrategi framtagits, hur arbetet med taxonomi för hållbara näringar har fortskridit

samt på de nya reglerna för LULUCF (land-use, land-use change and forestry, vilket på svenska blir ”markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk”, hädanefter ”LULUCF”).

Mycket talar för att arbetet med en EU-gemensam skogsstrategi i förlängningen leder till en överstatligt reglerad skogspolitik, vilket för svenskt vidkommande kan få förödande konsekvenser. En sådan utveckling kan fortskrida med små steg, varför även till synes små beslut måste bevakas noga. Sålunda ska riksdag och regering, exempelvis, tillse att strategin för biologisk mångfald inte leder till utökad styrning av medlemsländernas skogsbruk.

Så långt det är möjligt, ska skogsfrågor förbli nationell kompetens inom unionen och frågor som berör skogspolitik ska hanteras av nationella parlament. För svenskt vidkommande innebär detta att skogspolitiken ska ha som mål att bevara den svenska modellen för skogsbruk inom EU-samarbetet.

Regering och riksdag bör vidare utnyttja möjligheten att oftare än idag begära subsidiaritetsprövning beträffande EU-förslag som berör skogsfrågor. Även i arbetet med att implementera överenskomna förordningar ska regeringen agera utifrån en strävan att bevara den svenska modellen för skogsbruk.

Detaljer beträffande hur medlemsländer sköter sin skog ska generellt beslutas av länderna själva. Redan i dag påverkas förutsättningarna för att bedriva en nationell skogspolitik av flera EU-direktiv och förordningar. Om EU:s inflytande får ett allt större inflytande i dessa frågor leder det sannolikt till ett större fokus på detaljstyrning och till att ytterligare administrativa och byråkratiska hinder tillkommer.

Sverige har hittills redovisat sina arealer skyddad skog med betydligt snävare definitioner än vad som är fallet i vissa andra EU-länder. Givet att EU-gemensamma målsättningar för skydd av skog har fastslagits är det nu viktigt att gemensamma definitioner för skyddad skogsmark definieras och används av berörda myndigheter, samt att dessa i möjligaste mån överensstämmer med internationella definitioner.

Sverige bör inte ingå internationella avtal som kan leda till att mer skog än idag behöver vara undantagen från skogsbruk. Regeringen bör vidare framhålla i kontakterna med EU, att i motsats till de folkrika länderna i centrala Europa, så ägs skogen i Sverige, liksom i Finland, huvudsakligen inte av det allmänna utan av enskilda. Detta har EU och Sverige att ta hänsyn till av rättsliga skäl i förhållande till äganderätten och Sveriges skogsägare.

LULUCF

EU har beslutat om en målsättning att minska utsläppen av växthusgaser med minst 55 procent under perioden 1990–2030, ett förhastat beslut som får stora återverkningar på både EU-samarbetet i sig och enskilda medlemsländer. Som ett led i det som på EU-språk benämns ”Fit for 55” (55 %-paketet på svenska) har långtgående krav ställts på medlemsländerna att verka för omfattande upptag genom nettotillväxt i skogssektorn. Sverige har fått det högsta åtagandet à 47,3 megaton koldioxidupptag på årsbasis 2030. Visserligen har Sverige redan nu ett högt nettoupptag, men det ligger i sakens natur att åldrande skogar inte lagrar koldioxid i all evighet. Sverigedemokraterna emotser därför att LULUCF-förordningen kan komma att behöva revideras i framtiden.

När man summerar Sveriges åtaganden vad gäller utsläpp och upptag och växthusgaser så noteras att Sverige har åtagit sig att bli en kolsänka åt andra medlemsländer, så att dessa ska kunna släppa ut mer växthusgaser utan att 55%-målet spricker, vilket inte är rimligt. Tills vidare bör Sverige eftersträva att minimera de negativa effekter som LULUCF-förordningen innebär för landets skogssektor.

Produktionshöjande åtgärder

Sveriges åtagande inom LULUCF kan nås genom ökad nettotillväxt, vilket erhålls genom minskad avverkning eller ökad tillväxt. Minskad avverkning skulle tvinga skogsindustrin att antingen minska sin produktion eller öka sin import av timmer, varav ingetdera skulle vara önskvärt. Sålunda återstår att öka produktionen i den svenska skogen genom en kombination av ökad skogsplantering och gödsling av vissa skogsmarker. Skogsstyrelsen bör därför ges i uppdrag att skyndsamt undersöka hur dessa åtgärder ska genomföras för att uppfylla Sveriges åtaganden inom LULUCF.

Implementering av EU-direktiv

Skog sköts vanligen i många årtionden innan den når slutavverkningsålder, och inkomsten vid en slutavverkning kan vara den enda större intäkten från ett skogsinnehav inom tio eller tjugو år. Det är uppenbart att hindrandet av att tillgodogöra sig en sådan intäkt skapar mycket stora olägenheter för skogsägaren.

Implementeringen av EU:s art- och habitatdirektiv respektive fågeldirektiv, i form av den svenska artskyddsförordningen, är under översyn. Att tillämpningen inte alla gånger har fungerat har visats i flera domar, och även uppmärksammats av ansvariga myndigheter. Det är Sverigedemokraternas uppfattning att alla EU-direktiv ska tolkas på ett sätt som minimerar deras skadliga inverkan på svenskt skogsbruk, samt att proportionalitetsprincipen åberopas vid deras implementering.

Sverige och andra EU-länder ska naturligtvis verka för att inga arter ska försvinna från deras respektive territorium, men beträffande metoderna för detta bör medlemsländerna ha stor frihet.

Regeringen bör gentemot EU verka för en förändring av EU:s art- och habitatdirektiv respektive fågeldirektiv för att skapa ökad subsidiaritet. Arter som är vanliga i delar av EU men inte i andra, ska inte ingå i art- och habitatdirektivets eller fågeldirektivets artlistor på sådant sätt att skogsbruk begränsas i länder där arterna inte är akut eller starkt hotade.

EU:s taxonomi för hållbara investeringar

EU:s taxonomi håller för närvarande på att implementeras. Sedan 2020 har EU och dess medlemsstater arbetat med att genomföra den inom olika sektorer och branscher. Syftet är att tillhandahålla ett gemensamt språk för hållbar finansiering och hållbara investeringar och att uppmuntra övergången till en mer hållbar ekonomi.

EU-kommissionen arbetar för närvarande med att ta fram delegerade akter som kommer att ge mer detaljerade regler och vägledning om hur taxonomin ska tillämpas i praktiken. Dessa delegerade akter kommer att omfatta specifika ekonomiska verksamheter och sektorer och förväntas offentliggöras under de kommande månaderna.

Den exakta tidsplanen för när EU:s taxonomi kommer att bli helt obligatorisk för alla sektorer och verksamheter är fortfarande osäker, men den förväntas införas gradvis under de kommande åren.

Utöver kärnkraft och energipolitik i stort, vilket inte berörs närmare här, så kan EU:s taxonomi få långtgående konsekvenser för hur man ser på biomassa som energikälla och förbränning av exempelvis skogsrester för energiändamål. EU:s taxonomi för hållbara investeringar kan också få direkta och indirekta konsekvenser för hela det svenska skogsbruket.

Och givet att detta är en fortskridande process vars slutresultat vi ännu inte har sett är det av yttersta vikt att Sveriges regering mycket noggrant bevakar landets intressen på detta område. Sveriges situation är sådan att biomassa är en viktig komponent i den miljövänliga svenska energimixen och ska därmed inte behandlas på ett negativt sätt i taxonomin.

Utbildning, forskning och utveckling inom skogssektorn

Skogsindustrins företrädare har under ett antal år påtalat svårigheten att rekrytera kunnig personal på olika nivåer i företagen. Det kan röra sig om maskinförare, sågverksarbetare, operatörer i pappersindustrin liksom ingenjörer i olika industrigrenar. Speciellt uttalade är rekryteringsproblemen i glesbygden. Ett skäl till detta är trenden att förlägga utbildningar till större städer. Unga människor som utbildas i storstäder träffar ofta sina blivande livskamrater under utbildningen. De tenderar då att bli kvar i städerna, vilket ju inte bidrar till att lösa personalbristen i agrara näringar ute i landet. Behovet av utbildade specialister behöver utredas. Utbildningsplatser behöver säkras för att fylla detta behov och utbildningar till areella näringar behöver i högre grad förläggas även utanför de största städerna. Specialister inom myndigheter som arbetar med areella näringar, bör ha en utbildning i dessa näringar, inte enbart i biologi och ekologi.

Beträffande forskning har under senare år för lite ansträngningar gjorts från statens sida för att tillse att forskning och utveckling inom skogsbranschen fokuserar på att ta fram nya produkter. I internationella och nationella program framhålls betydelsen av att öka omfattningen av bioekonomi, det vill säga en ekonomi grundad på förnyelsebara, återväxande råvaror. Sveriges skogssektor torde vara ett av de bästa exemplen på sådan bioekonomi i hela världen, och det ligger därför i vårt gemensamma intresse att utveckla den mot nya avancerade produkter. För att få fram nya produkter i en sådan utveckling vill vi att forskningsresurser kring skogsbruk omfördelas till aktiv skogsskötsel, ökad tillväxt, hantering av skadegörare och till utveckling av nya träbaserade produkter. För att politiker och andra beslutsfattare, offentliga liksom privata, ska kunna fatta väl underbyggda beslut i en så långsiktig verksamhet som skogsbruk, är det avgörande att långsiktig statistik finns tillgänglig med jämförbara siffror. Därför behöver den tidigare årligen utgivna Skogsstatistisk årsbok fortsätta att publiceras.

Mattias Eriksson Falk (SD)

Martin Kinnunen (SD)

Beatrice Timgren (SD)

Staffan Eklöf (SD)